GWASANAETHAU CYFLEUSTODAU

Codio lliw: Rhaid i wasanaethau cyfleustodau tanddaearol ac unrhyw bibell amddiffynnol fod â chod lliw, fel y dangosir, i gydymffurfio â rheoliadau diogelwch ac adeiladu.

Lleoliad: Dangosir hefyd y dyfnderoedd lleiaf ar gyfer gwasanaethau o dan y ddaear sy'n anelu at leihau nifer yr achosion o ddifrod i wasanaethau tanddaearol a lleihau'r risg i bersonél.

Codio lliw a dyfnderoedd gofynnol (mm)			
Gwasanaeth	**Lliw**	**Llwybr troed**	**Ffordd**
Nwy	Melyn	600 - 750	O leiaf 750
Dŵr	Glas	750	O leiaf 750
Trydan (LV)	Du	450	600
Trydan (HV)	Coch	450 - 1200	750 - 1200
Telathrebu	Llwyd	250 - 350	450 - 600
Goleuadau Stryd	Oren	450	600
Draenio	-	Amrywio	Amrywio

Adeiladu ffosydd

- Ymchwiliwch gofnodion i sefydlu lleoliad tebygol gwasanaethau presennol a dosbarth y ffordd neu'r llwybr troed. (Bydd hyn yn effeithio ar y fanyleb ar gyfer adfer.)
- Codwch arwyddion rhybudd, rhwystrau a goleuadau.
- Torrwch drwodd neu godwch a symudwch y wyneb presennol.
- Cloddiowch drwy haenau sylfaenol ac isbridd i'r dyfnder gofynnol. Mae angen cloddio â llaw yng nghyffiniau'r gwasanaethau presennol a gwreiddiau coed er mwyn lleihau difrod posibl.
- Cefnogwch waliau ffosydd i gadw tir cyfagos yn ddiogel.
- Lefelwch waelod y ffos. Gosodwch wasanaethau newydd ar sarn addas a'i ôl-lenwi gyda deunydd gronynnog wedi'i gywasgu i weddu i ddosbarthiad y ffordd neu'r llwybr troed.
- Ail-adeiladwch yr arwyneb i gyfateb i'r gwaith adeiladu a'r patrwm presennol.

Cysylltiadau â phrif wasanaethau

Dŵr: Fel arfer, bydd y cwmni cyflenwi yn gosod pibell wasanaeth o ffin y safle i'r brif bibell ddŵr agosaf ac yn gwneud cysylltiad drwy falf ynysu. Yna mae angen pibell gyflenwi (â mesurydd o bosibl) i gysylltu'r adeilad â phibelli gwasanaeth y darparwyr.

Trydan: Bydd y darparwr gwasanaeth yn darparu cysylltiad newydd â ffin y safle. Yna bydd angen cysylltu hyn â mesurydd sy'n gysylltiedig ag uned defnyddwyr.

Nwy: Bydd y darparwr nwy yn gosod cyflenwad, yn ffitio mesurydd addas, ac yn cysylltu'r cyflenwad â'r mesurydd.

Ffôn a band eang: Bydd gwasanaethau'n cael eu gosod gan y darparwr dan sylw a fydd fel arfer yn gwneud yr holl waith sydd ei angen i ddod â'u gwasanaeth i mewn i'r adeilad, naill ai o dan y ddaear, o gabinet lleol ar y rhwydwaith opteg ffibr, neu drwy loeren.

Draeniau: Fel arfer, bydd cysylltiad o ffin y safle â'r brif garthffos gyhoeddus yn cael ei wneud gan gontractwr a gymeradwywyd gan yr Awdurdod Lleol ac mae'n rhaid iddo sicrhau bod yr holl waith ar ffyrdd a llwybrau troed yn cael ei gwblhau i'r safon.

LLWYBRAU TROED A FFYRDD

Ymylon palmant a sianeli

Ymylon palmant: Fel arfer blociau concrid rhagcast pwrpasol ar ymyl ffordd i atal cerbydau rhag gadael y gerbytffordd. Mae uchder ymyl palmant y ffordd uwchben arwyneb y ffordd yn amrywio o 100mm i 200mm. Mae sawl proffil ymyl palmant ffordd gwahanol, gan gynnwys trwyn tarw, wedi'i guro (*battered*) a sblae (*splayed*).

Sianeli: Fel arfer wedi'u ffurfio mewn slabiau concrid, rhwng ymyl y palmant ac arwyneb y ffordd i gasglu dŵr ffo o'r ffordd a'i gario i allfeydd. Rhaid cynllunio'r sianeli i ddarparu ar gyfer dŵr storm a lleihau llifogydd ar y ffyrdd.

Ymylon llwybrau troed: Defnyddir ymylon llwybrau troed, wedi'u sarnu mewn concrit, lle bynnag y bo angen cefnogaeth neu ataliad caeth ar berimedr llwybr troed neu balmant, fel arfer wrth y gyffordd rhwng llwybr troed ac unrhyw ymyl neu dirlunio cyfagos.

Draeniau gyli: Mae gylïau ffyrdd yn casglu dŵr wyneb o sianel y ffordd ac yn ei ddargyfeirio i'r system ddraenio lle mae'n cael ei gludo wedyn i gwrs dŵr neu ddraen dŵr storm. Fel arfer, mae'r gylïau wedi'u gosod â gratiau metel cryf agored y gellir eu dynnu i'w glanhau.

Goleddfau a goleddfau croes: Dibynna arwynebau palmantog, gan gynnwys ffyrdd, ar gwymp neu graddiant i gario dŵr storm i fewnfeydd y system ddraenio. Mae'r cwymp, neu gwymp hydredol, yn disgrifio'r cwymp neu'r graddiant ar hyd palmant neu arwyneb ac mae'n debyg ei fod yn cael ei bennu gan ystyriaethau topograffeg a diogelwch. Mae croes gwymp, neu gwymp traws, yn disgrifio'r cwymp neu'r graddiant.

ADEILADU FFYRDD

Cwrs dreuliol (*Wearing course*): Haen uchaf y ffordd y mae cerbydau'n symud arni. Fe'i gwnaed gan defnyddio cyfuniad o asffalt/bitumen ac agregau. Mae angen iddo fod yn gadarn ac â galluoedd di-sgid.

Cwrs sylfaen: Yr haen yn union o dan yr arwyneb treulio (bitwmen neu goncrit) sy'n destun llwythi uchel, ac felly mae'n rhaid ei hadeiladu a'i gywasgu'n ofalus, gan ddefnyddio deunyddiau gronynnog neu Macadam o ansawdd uchel, fel arfer. AR....

Is-sylfaen: Yr haen waelod fel arfer o gerrig mâl neu gymysgedd concrit sych tenau a heb fod yn fwy na 150mm o drwch wedi'i gywasgu dros yr is-haen.